

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 września 2015 roku w sprawie z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. przeciwko P. S. o zapłatę kwoty 73.555,01 zł, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił powództwo.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w części, tj. w zakresie, w którym Sąd oddalił powództwo co do kwoty 34.202,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz orzeczenia o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego z art. 6 k.c. w zw. z art. 511 k.c. objawiające się przyjęciem przez Sąd Rejonowy, że powód nie udowodnił podnoszonej przez niego okoliczności, a mianowicie nie wykazał, iż na podstawie umowy zmiany umowy spółki komandytowej oraz umowy datio in solutum nabył wierzytelności dochodzone pozwem, podczas gdy strona powodowa w sposób rzetelny i prawidłowy podjęta inicjatywę dowodową, wnosząc o przeprowadzenie stosownych dowodów na tą okoliczność – zwłaszcza z wydruków z elektronicznych załączników do tychże umów, w których pismem zostało jednoznacznie stwierdzone przeniesienie na stronę powodową wierzytelności wobec pozwanego, a które to wnioski dowodowe Sąd niezasadnie oddalił;
2. naruszenie prawa materialnego z art. 6 k.c. w zw. z art. 60 k.c. objawiające się przyjęciem przez Sąd i instancji, że powód nie udźwignął ciężaru udowodnienia, że nabył wierzytelność dochodzona pozwem, podczas gdy w rzeczywistości kwestia legitymacji czynnej powoda nie była sporna, bowiem w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozwany wprost wskazał, że to powód jest jego wierzycielem, jedynym zaś „zarzutem” pozwanego była jego zła sytuacja materialna, która nie pozwalała mu jednorazowo zaspokoić roszczeń powoda – inaczej zaś mówiąc – pozwany uznał roszczenie powoda za zasadne, wskazał jednak, że nie może go spełnić;
3. naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 230 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie, objawiające się wyjściem przez Sąd oceną stanu faktycznego i materiału dowodowego ponad kwestie będące przedmiotem sporu, mianowicie zaś oceną przez Sąd legitymacji powoda do dochodzenia roszczenia, podczas gdy kwestia ta nie była sporna, bowiem pozwany nie tylko nie kwestionował tej okoliczności w procesie, lecz wręcz przyznał, że to powód jest jego wierzycielem, nieusatysfakcjonowanym z niskich wpłat;
4. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 309 k.p.c. poprzez pominięcie przedłożonych przez stronę powodową środków dowodowych w postaci wydruków z plików komputerowych i nie ustalenie na ich podstawie stanu faktycznego sprawy, podczas gdy zgodnie dyspozycją art. 309 k.p.c. polska procedura cywilna przewiduje otwarty katalog środków dowodowych, przy pomocy których strona może dowodzić faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w związku z czym wydruki stanowią środki dowodowe, do których Sąd I instancji powinien stosować odpowiednio przepisy o dowodach z dokumentu, co pozwoliłoby Sądowi orzec zgodnie z żądaniem, bowiem przedłożone środki dowodowe stanowią pisma stwierdzające, że wierzytelności dochodzone w niniejszym postępowaniu były pośród innych, przedmiotem umów z 08.10.2014 r. oraz 24.10.2014 r., a zatem, że powód nabył również te wierzytelności, wobec czego dochodzone roszczenia mu przysługują;
5. naruszenie przepisu prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 232 zd. 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, a mianowicie skutecznego nabycia dochodzonej przez siebie wierzytelności oraz jej wysokości w zaskarżonym zakresie, podczas gdy powód zaofferował w sprawie wzajemnie się uzupełniający materiał dowodowy w postaci:

a) umowy kredytu na miarę z dnia 20.09.2007 r, wraz z zaświadczeniem o jej rozwiązaniu w dniu 04.06.2009 r., wykazujące treść stosunku zobowiązaniowego łączącego strony, prawa i obowiązki stron oraz wymagalność roszczenia;

b) bankowego tytułu egzekucyjnego nr 165 (...) z dnia 04.01.2010 r. wraz z wnioskiem o nadanie (...) klauzuli wykonalności i postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 17.03.2010 r. (sygn. akt II1 Co 2997/10) w przedmiocie nadania mu klauzuli wykonalności – które udowadniają wysokość wymagalnych zobowiązań strony pozwanej na dzień wystawienia (...);

c) umowy zmiany umowy spółki (...) sp. z o.o. sp. k. z dnia 08.10.2014 r. wraz z ograniczonym wydrukiem z wykazu wnoszonych aportem wierzytelności (pliku komputerowego) utrwalonego na nośniku elektronicznym załączonym do umowy, umowy świadczenia w miejsce wykonania z dnia 24.10.2014 r. wraz z ograniczonym wydrukiem z elektronicznego załącznika do tej umowy, odpisu pełnego (...) Bank (...) S.A., odpisu pełnego (...) Spółka Akcyjna, odpisu (...) sp. z o.o. w W., odpisu (...) Sp. z o.o. Sp. k., postanowienia Sądu Rejonowego dla m, st. W. w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 23.09.2011 r. sygn. sprawy WA.XII NS-REJ.KRS/(...) z poświadczeniem notarialnym zgodności odpisu z oryginałem Repertorium A nr 12123/2011, wyciągu z Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29.08.2011 r. (...)/ (...)/700/S7/40/11/AK z poświadczeniem notarialnym zgodności odpisu z oryginałem Repertorium A nr 1714/2011 – na dowód następstwa prawnego między (...) SA Spółka Akcyjna Oddział w Polsce a (...) Bank (...) S.A. oraz skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności przysługującej względem pozwanego, wynikającej z Umowy Kredytu na Miarę, a zatem przysługującej powodowi legitymacji czynnej, a także wysokości wierzytelności na dzień jej nabycia;

d) podpisanego wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu nr (...) z dnia 02.01.2015 r. (wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego) wykazującego istnienie oraz obowiązek spełniania świadczenia przez stronę pozwana oraz nabycie przez stronę powodowa dochodzonych wierzytelności;

e) pełnomocnictwa do podpisywania wyciągów z ksiąg rachunkowych powoda wraz z dokumentami potwierdzającymi umocowanie osób podpisujących pełnomocnictwo:

f) pisma (...) Bank (...) S.A. skierowanego do pozwanego w dniu 04.11.2014 r., zawierającego oświadczenie wiedzy o nabyciu wierzytelności przez powoda – na okoliczność powiadomienia pozwanego o przelewie wierzytelności, jak również, że sam zbywca wierzytelności złożył oświadczenie wiedzy o tym, że nowym wierzycielem pozwanego jest powód.

1. naruszenie przepisów postępowania z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a nadto wyciągnięcie z zebranego materiału dowodowego wniosków nielogicznych, sprzecznych z tym materiałem, co przejawia się tym, że:

a) Sąd Rejonowy mylnie ocenił, że powód nie wykazał nabycia skonkretyzowanej wierzytelności wobec pozwanego, a zatem swojej legitymacji procesowej, podczas gdy powód przedłożył już z pozwem poświadczone za zgodność z oryginałem odpisy umów (z dnia 08.10.2014 r. i 24.10.2014 r.) oraz konkretyzujące nabywane wierzytelności pisma – wydruki wykazów wierzytelności sporządzonych w formie cyfrowych (elektronicznych) załączników do tychże umów;

b) Sąd Rejonowy w zupełności pominął okoliczność, że powód dysponuje danymi osobowymi i kredytowymi pozwanego oraz związaną z nią dokumentacją, mimo, że są one objęte ścisłą ochroną prawną – tajemnicą bankową, istnieć zatem musiał tytuł prawny do wejścia przez powoda w ich posiadanie; a skoro dane i dokumentacja ta została powodowi wydane jako jeden z elementów wykonania umowy datio in solutum, a wcześniej umowy zmiany umowy spółki komandytowej) to wypływa z tego wniosek, że intencją Banku było wniesienie tej konkretnej wierzytelności do spółki (...) sp. z o.o. sp. k., zaś zamiarem teź było przeniesienie dokładnie tej samej wierzytelności na rzecz powoda;

c) Sąd Rejonowy pominął okoliczność, wynikającą z treści sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego elektronicznym postępowaniu upominawczym, wniesionego przez pozwanego, a mianowicie, że pozwany wprost przyznał, że to powód jest jego wierzycielem, nie jest usatysfakcjonowany z niskich wpłat, że pozwany ma niską rentę i nie może sprostać oczekiwaniom powoda, co było jedynym „zarzutem” nakreślonym w całym postępowaniu przez pozwanego – a zatem, że sprawa w istocie nie była sporna, pozwany bowiem w rzeczywistości przyznał wszelkie okoliczności, podnosił zaś, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej.

W oparciu o wskazane zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 34.202,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z uiszczoną opłatą skarbową od pełnomocnictwa; zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrot kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi instancji wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego.

Ponadto powód wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów w postaci oświadczenia złożonego przez (...) Bank (...) S.A. oraz (...) sp. z o.o. sp. k. w dniu 07.08.2015 r. wraz z ograniczonym załącznikiem; aneksu nr (...) do umowy świadczenia w miejsce wykonania z 24.10.2014 r., zawartego w dniu 12.08.2015 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. oraz powodem wraz z ograniczonym załącznikiem, wskazując, iż możliwość powołania dowodów wskazanych w pkt. 1 i 2 zaistniała dopiero na obecnym etapie postępowania, bowiem dowody te powstały dopiero w sierpniu 2015 r., zatem mają w sprawie charakter nowości, a ich powołanie przed Sądem I instancji z przyczyn obiektywnych (czynności notarialne, prace introligatorskie) nie było możliwe przed dniem wydania wyroku w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Wbrew zapatrywaniom apelującego, zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia i w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w całości w treści niniejszego uzasadnienia. W ocenie Sądu odwoławczego Sąd I instancji w sposób właściwy zastosował również odpowiednie przepisy prawne do stanu faktycznego niniejszej sprawy.

Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpoznania podniesionych w apelacji zarzutów, na wstępie należy odnieść się do wniosku powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów w postaci oświadczenia złożonego przez (...) Bank (...) S.A. oraz (...) sp. z o.o. sp. k. w dniu 07.08.2015 r. wraz z ograniczonym załącznikiem; aneksu nr (...) do umowy świadczenia w miejsce wykonania z 24.10.2014 r., zawartego w dniu 12.08.2015 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. oraz powodem wraz z ograniczonym załącznikiem. Wniosek ten nie może zostać uwzględniony, a to z uwagi na prekluzję dowodową określoną w art. 381 k.p.c. Wskazać bowiem należy, że wykorzystanie przez sąd apelacyjny uprawnień przewidzianego w art. 381 k.p.c. może wchodzić w rachubę tylko co do faktów i dowodów, które nie uległy prekluzji w pierwszej instancji (Tadeusz Żyznowski, Komentarz do art.843 Kodeksu postępowania cywilnego – LEX). Powyższy przepis stanowi, iż potrzeba powołania nowych faktów i dowodów powinna być następstwem zmienionych okoliczności sprawy, które są niezależne od zapadłego rozstrzygnięcia pochodzącego od sądu pierwszej instancji albo otwarcia się możliwości dowodzenia okoliczności faktycznych wcześniej niemożliwych do wykazania z przyczyn obiektywnych. Wydanie niekorzystnego dla strony wyroku nie może stanowić samoistnej podstawy powołania się w postępowaniu apelacyjnym na nowe fakty i dowody. Strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się liczyć z tym, że sąd drugiej instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 23 września 2015 roku, III AUa 603/15, Lex numer 1842276). Strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, by potrzeba powołania wskazanych dowodów powstała później.

Z oczywistych względów fakt zapoznania się z uzasadnieniem niekorzystnego dla powoda orzeczenia nie może stanowić usprawiedliwienia dla spóźnionego przedstawienia dowodów. Strona nie wykazała, iż z przyczyn obiektywnych nie miała możliwości uzyskania wskazanych dokumentów na wcześniejszym etapie.

Przechodząc do oceny podniesionych w apelacji zarzutów wskazać należy, iż nie są one trafne. Wszystkie zarzuty apelacji dotyczące zarówno naruszenia norm przepisów prawa procesowego, jak i norm prawa materialnego koncentrują się na zanegowaniu stanowiska Sądu I instancji, wedle którego przedstawiony przez powoda materiał dowodowy nie potwierdził, aby powód nabył wierzycelność z mocy umowy „świadczenie w miejsce wykonania” zawartej w dniu 24 października 2014 roku, podczas gdy powód przedłożył już z pozwem poświadczoną za zgodność z oryginałem odpisy umów (z dnia 08.10.2014 r. i 24.10.2014 r.) oraz konkretyzujące nabywane wierzycelności pisma – wydruki wykazów wierzycelności sporządzonych w formie cyfrowych (elektronicznych) załączników do tychże umów. Tym samym w ocenie apelującego Sąd I instancji mylnie ocenił, że powód nie wykazał nabycia skonkretyzowanej wierzycelności wobec pozwanego, a zatem swojej legitymacji procesowej czynnej.

Z powyższym stanowiskiem apelującego nie można się zgodzić. Przede wszystkim Sąd I instancji w sposób niezwykle wnikliwy i obszerny dokonał analizy materiału dowodowego, trafnie uznając, że powód nie wykazał właściwymi dokumentami faktu nabycia wierzycelności przypadających od pozwanego, ich źródła oraz wysokości, a tym samym nie wykazał, iż posiada legitymację procesową czynną do wystąpienia przeciwko pozwanemu z roszczeniem objętym żądaniem pozwu, stanowiącą merytoryczną przesłankę rozstrzygnięcia, powodującą w razie braku czynnej lub biernej legitymacji procesowej oddaleniem powództwa. Oceny tej nie zmienia fakt, iż kwestia legitymacji czynnej nie była kwestionowana przez stronę pozwaną. Przesłanka ta podlega bowiem badaniu sądu z urzędu gdyż w przeciwnym razie sąd nie mógłby wydać rozstrzygnięcia co do istoty sprawy zgodnego z prawdą obiektywną. Treść argumentacji zarzutów apelacji stanowi de facto powtórzenie wątpliwości zgłoszonych w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, które wyczerpująco zostały omówione w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, wedle którego o ile w treści umowy z dnia 24 października 2014 roku znajduje się oświadczenie (...) sp. z o.o. sp. k., że przedmiotem umowy są wierzycelności przysługujące uprzednio (...) Bank (...) S.A., to samo oświadczenie cedenta o treści wskazanej przez powoda nie jest wystarczające do wykazania istnienia i wymagalności wierzycelności przysługującej powodowi. Powód nie załączył do umowy załącznika zawierającego wykaz wierzycelności będących przedmiotem przelewu, z którego wynikałoby, że nabył wierzycelność w stosunku do pozwanego i do jakiej kwoty. Uwadze Sądu I instancji nie umknął przy tym fakt, iż przedmiotowy załącznik nie został również załączony do aktu notarialnego Rep. A nr (...), a zatem nie zostało wykazane, że cedent podpisując umowę w dniu 24 października 2014 roku z powodem był wierzycielem pozwanego z tytułu trzech umów bankowych, na które powołuje się powód. Jak słusznie wskazał również Sąd I instancji, wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) nie jest wystarczającym dowodem na istnienie wierzycelności, a zwłaszcza na realne istnienie roszczenia, skutkującego obowiązkiem zapłaty za jego spełnienie. Dokument ten nie ma bowiem waloru dokumentu urzędowego. Jest to dokument prywatny ze wszystkimi tego skutkami procesowymi wskazanymi w normie art. 245 k.p.c. Jednocześnie przedmiotowy dokument nieprecyzyjnie oraz ogólnikowo opisuje dochodzoną pozwem wierzycelność. Nie wskazuje bowiem w sposób szczegółowy skąd wzięły się poszczególne kwoty, na które ten dokument wskazuje, w wyniku jakich konkretnie postanowień łączącego pozwanego z cedentem stosunku prawnego, kiedy wierzycelność powstała, kiedy stała się wymagalna, według jakiej stopy i za jaki okres wierzycielowi należą się odsetki, w następstwie jakich konkretnie postanowień łączącego pozwanego z cedentem stosunku prawnego winny być naliczane odsetki w żądanej wysokości i za okres żądany. Dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzycelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzycelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzycelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzycelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzycelności. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 października 2009 roku, w sprawie o sygnaturze akt III CZP 65/09, LEX nr 522989, Biul.SN 2009/ 10/6, iż sam wpis w księgach rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie przesądza jeszcze o tym, że konkretna wierzycelność faktycznie istnieje. W ramach kontroli rachunkowej nie jest bowiem oceniana strona

prawna konkretnej transakcji i jej skuteczność w świetle prawa cywilnego. Celem prowadzenia ksiąg rachunkowych funduszu jest jedynie wykazanie dokonywanych operacji zakupu, lub sprzedaży w celach finansowych. Oznacza to, że sam fakt dokonania zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, że wierzytelność ta istnieje. Brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonywanych wpisów, poza ich prawidłowością formalną. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje. O ile zatem należy przyjąć, że wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza fakt dokonania cesji (nabycia wierzytelności), o tyle do wykazania skuteczności tego nabycia, tj. do wykazania istnienia wierzytelności, konieczne jest przedstawienie odpowiednich dowodów.

Podzielając w pełni obszerną i wszechstronną argumentację w tym zakresie dokonaną przez Sąd I instancji podkreślić jedynie należy, że zakres postępowania dowodowego wyznaczają z jednej strony okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia, z drugiej skutecznie podjęta przez strony inicjatywa dowodowa. Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania dowodów na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia oraz prowadzenia postępowania dowodowego w celu ich wyjaśnienia. Ciężar dowodzenia spoczywa na tym, kto wywodzi z danej okoliczności skutki prawne (art. 6 k.c.), a obowiązek przedstawienia dowodów skierowany jest do stron (art. 232 k.p.c.). W realiach niniejszej sprawy należało zgodzić się z Sądem I instancji, iż powód nie wykazał wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi faktu nabycia przedmiotowej wierzytelności. Nie dołączył bowiem do akt sprawy informacji o wierzytelności będącej przedmiotem umowy, które identyfikowałyby oraz indywidualizowały przedmiot przelewu oraz jego stanu, w szczególności datę wymagalności wraz z odsetkami za zwłokę.

W tym kontekście nie sposób też podzielić zarzutów w zawartych w apelacji, iż Sąd I instancji dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego, czy też materialnego tam wskazanych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.